

דוחות כספיים ביניים
ליום 31 במרס
2024

קרן פנסיה ותיקה

קרן מקפת

מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ
בניהול מיוחד

תוכן עניינים

1.....	כללי	.1
1.....	אירועים והתפתחויות בתקופת הדוח	.2
1.....	שיפור במצב האקטוארי	.2.1
1.....	הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה	.2.2
2.....	קופת הפנסיה לעובדי הדסה - תשלום דמי גמולים בחסר (2.33%)	.2.3
3.....	פס"ד קרן פרמיה	.2.4
3.....	מינוי המנהל המיוחד למנהל מורשה לסלייס גמל	.2.5
4.....	סיוע ממשלתי וגירעון אקטוארי	.3
5.....	כרית ביטחון לקרנות	.4
6.....	תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה	.5
6.....	מבנה ארגוני של קרנות הפנסיה	5.1
8.....	תיאור הסביבה העסקית	.6
8.....	סקירה מאקרו כלכלית	6.1
11.....	השפעת חוקים, תקנות והוראות חדשות על עסקי קרן הפנסיה	6.2
11.....	חוזרי ופרסומי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון	6.3
12.....	תוצאות הפעילות	.7
12.....	נכסים נטו לפני סיוע (במיליוני ש"ח)	7.1
13.....	התחייבויות (במיליוני ש"ח)	7.2
13.....	התפתחות	7.3
14.....	דוח הכנסות (הפסדים) (במיליוני ש"ח)	7.4
15.....	דוח הוצאות (באלפי ש"ח)	7.5
16.....	ניתוח השקעות	7.6
17.....	איזון אקטוארי בקרנות	7.7
17.....	ההתחייבות האקטוארית	7.8
17.....	שכר ממוצע במשק (שמ"ב)	7.9
17.....	ווקטור ריביות	7.10
17.....	אופן חישוב הסיוע לקרנות	7.11
18.....	העלאת גיל פרישה לנשים	7.12
18.....	סיוע ממשלתי	7.13
19.....	תשואות קרנות הפנסיה (נומינלי ברוטו)	.8
19.....	תשואה נומינלית ברוטו של קרנות הפנסיה ינואר מרס 2024	.8.1
20.....	תשואה נומינלית ברוטו של קרנות הפנסיה ינואר-מרס 2023	.8.2
21.....	תשואה נומינלית ברוטו של קרנות הפנסיה לשנת 2023	.8.3
22.....	תשואה נומינלית ברוטו ומצטברת של קרנות הפנסיה ל 3 שנים	.8.4
23.....	השפעת גורמים חיצוניים	.9
23.....	בקרורות ונהלים	.10

1. כללי

קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר הן "קופות גמל לקצבה" ו"קרנות ותיקות", כהגדרת המונחים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק הפיקוח גמל") ובתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן: "תקנות מס הכנסה"), והן מאושרות ופועלות לפיהם.

מטרת קרנות הפנסיה הוותיקות היא לספק ביטחון סוציאלי לעמיתים. הממשלה החליטה בחודש מרס 1995 על סגירתן של הקרנות להצטרפות עמיתים חדשים החל מיום 1.4.1995, בין היתר, בשל גירעונות עצומים שהצטברו בהן.

בשנת 2003 חוקקה הכנסת תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), במסגרתו הוסף לחוק הפיקוח פרק ז'1, אשר החיל תכנית הבראה בקרנות הפנסיה הוותיקות. בהתאם להוראות פרק ז'1 לחוק הפיקוח (סעיף 78ז), מינה המפקח על הביטוח מנהל מיוחד לקרנות, וקבע להן תקנון אחיד (סעיף 78ט לחוק), אשר הוראותיו החליפו את תקנוני הפנסיה של הקרנות ביום 1.10.2003.

הקרנות כולן הן גופים ללא כוונת רווח. כל משאביהן משמשים לתשלום קצבאות לעמיתים ולהוצאות התפעול. אין לקרנות הון עצמי, וכל כספיהן הם כספי העמיתים והגמלאים שהופקדו במשך שנים רבות והפירות שאלה הניבו, וכן כספי סיוע ממשלתי שהן מקבלות בהתאם לפרק ז'1 לחוק הפיקוח.

2. אירועים והתפתחויות בתקופת הדוח

2.1. שיפור במצב האקטוארי

ליום 31 במרס 2024 הקרנות מאוזנות אקטוארית.

לאחר חלוקת הסיוע הישיר, הקרנות מציגות איזון אקטוארי ונותר עודף סיוע ישיר העומד לזכות הקרנות בסך 2.56 מיליארד ש"ח. עודף זה טרם חולק בין הקרנות וזאת עד לקביעת לוח סילוקין סופי וזאת בהתאם לסעיף 1.2.3(ג)(1)(ג)(ב), המוטמעות במסגרת סימן ג' של חלק 1 בפרק 2 לשער 5 בחוזר המאוחד ("מדידת התחייבויות").

לאור האמור לעיל, לתאריך הדוח לקרנות אין צורך בסיוע מכרית הביטחון.

נציין שהשיפור באיזון האקטוארי נובע מהעלייה בווקטור הריביות ומהתשואה שהושגה בפועל על הנכסים לעומת הנחת התשואה במאזן דצמבר 2023.

2.2. הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה

הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2024 כוללים את השפעת המעבר ממנגנון של רכישת אגרות חוב מיועדות בתשואה ריאלית שנתית של 4.86% לתקופה של 15 שנים, למנגנון הבטחת תשואה ריאלית שנתית של 5.15% לתקופה של 5 שנים וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2022 (להרחבה בנושא המעבר למנגנון הבטחת תשואה ראה דוח מנהל מיוחד ליום 31 בדצמבר 2022).

ביום 1 בנובמבר 2022 נתקבלה לראשונה ממדינת ישראל הבטחת תשואה על נכסים מנוהלים בסך 141 מיליון ש"ח, באחת מבין שמונה הקרנות וזו גם היתרה למועד הדיווח. נכון למועד הדיווח השיגה הקרן תשואה גבוהה מהתשואה המובטחת בשיעור של 5.15% ולכן נרשמה התחייבות כלפי המדינה בגין הבטחת התשואה.

נכון למועד הדיווח השיגה אחת הקרנות תשואה גבוהה מהתשואה המובטחת בשיעור של 5.15% ולכן נרשמה התחייבות כלפי המדינה בגין הבטחת תשואה.

2.3 קופת הפנסיה לעובדי הדסה - תשלום דמי גמולים בחסר (2.33%)

בשנת 2006 הגישה קרן הדסה תביעה כנגד המעסיק הדסה, לאחר שלא הגדיל את הפרשותיו כמעסיק בשיעור של 1.5%, בהתאם להוראות שנקבעו במסגרת הסדר ההבראה לקרנות הוותיקות שעוגן בפרק ז' לחוק הפיקוח.

ביום 3 בינואר 2019 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי בירושלים. בהתאם לפסק הדין, התביעה התקבלה, ונקבע כי היה על הדסה להגדיל את הפרשותיה לקרן הדסה בהתאם לחוק הפיקוח החל משנת 2004, כך שהחל משנת 2007 ואילך שיעורן היה אמור להגיע לסך של 22.83% משכר עובדיה. כמו כן, הדסה חוייבה בתשלום הוצאות של כ- 400 אלף ש"ח לקרן הפנסיה. ביום 6 ביוני 2019 הוגש ערעור מטעם הדסה וביום 10 ביוני 2019 הוגשה בקשה מטעם הדסה לעיכוב ביצוע פסק הדין.

ביום 18 במאי 2023 ניתן פס"ד בבית הדין הארצי הדוחה את הערעור ומאשר את פסק דינו של בית הדין האזורי. הדסה חויבה בהוצאות בסך של 40,000 ש"ח לקרן ובסך של 15,000 ש"ח למדינה. בעקבות מתן פסק הדין, הקרן פועלת לשם גביית החוב ולאכיפת התשלומים השוטפים והעתידיים של דמי הגמולים מצד הדסה, שמוערכים בסכום כולל של כ- 234 מיליון ש"ח. להדסה עומדת האפשרות להגיש עתירה לבית הדין הגבוה לצדק כנגד פסק הדין של בית הדין הארצי. בהתאם להלכה הפסוקה של בית משפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, הוא אינו יושב כערכאת ערעור על פסקי דין של בתי הדין לעבודה ובמקרה של עתירות כנגדם הוא יתערב בהם אך ורק במקרים חריגים, אם נמצא כי מתקיימים שני תנאים מצטברים: קיומה של טעות משפטית-מהותית בהחלטה, וקיומם של שיקולי צדק, המחייבים התערבות שיפוטית. כאמור, הקרן פועלת לגביית דמי הגמולים החסרים, אך מאחר שנכון למועד הדוח לא קיימת ודאות באשר לגבייתם, טרם נרשמה הכנסה בדוחות הכספיים בגין סכומים אלו ודמי הגמולים העתידיים לא נכללו בחישוב ההתחייבות האקטוארית כפי שנרשמה במאזן הקרן.

בית הדין הארצי המליץ לצדדים בפסק דינו להידבר ביניהם במגמה להגיע לפתרון מוסכם. בהתאם לכך, החל מ"מ בין הצדדים. קופת הפנסיה והדסה הסכימו ביום 6 במרס 2024 כי החל מיום 1 בינואר 2024 (משכורת ינואר 2024), שיעור דמי הגמולים שיועברו ע"י הדסה לקופת הפנסיה יעמוד על 15.83% (חלק מעסיק), כאשר מדובר בהסכמת ביניים שאין בה כדי לגרוע מזכויות וטענות הצדדים ומההסכמה שגיבשו לפיה קופת הפנסיה לא תעלה כנגד הדסה טענת שיהיו בתקופת המו"מ המתנהל ביניהן ליישום פסק הדין הארצי, אך בכל מקרה לא למעלה מ- 6 חודשים מיום 14 בינואר 2024, לפי המוקדם מבין השניים. נכון למועד פרסום הדוחות, המו"מ בין הצדדים ממשיך להתנהל.

ביום 18 במאי 2023 ניתן פס"ד בבית הדין הארצי הדוחה את הערעור ומאשר את פסק דינו של בית הדין האזורי. הדסה חויבה בהוצאות בסך של 40,000 ש"ח לקרן ובסך של 15,000 ש"ח למדינה. בעקבות מתן פסק הדין, הקרן פועלת לשם גביית החוב ולאכיפת התשלומים השוטפים והעתידיים של דמי הגמולים מצד הדסה, שמוערכים בסכום כולל של כ- 234 מיליון ש"ח.

להדסה עומדת האפשרות להגיש עתירה לבית הדין הגבוה לצדק כנגד פסק הדין של בית הדין הארצי. בהתאם להלכה הפסוקה של בית משפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, הוא אינו יושב כערכאת ערעור על פסקי דין של בתי הדין לעבודה ובמקרה של עתירות כנגדם הוא יתערב בהם אך ורק במקרים חריגים, אם נמצא כי מתקיימים שני תנאים מצטברים: קיומה של טעות משפטית-מהותית בהחלטה, וקיומם של שיקולי צדק, המחייבים התערבות שיפוטית. כאמור, הקרן פועלת לגביית דמי הגמולים החסרים, אך מאחר שנכון למועד הדוח לא קיימת ודאות באשר לגבייתם, טרם נרשמה הכנסה בדוחות הכספיים בגין סכומים אלו ודמי הגמולים העתידיים לא נכללו בחישוב ההתחייבות האקטוארית כפי שנרשמה במאזן הקרן. בית הדין הארצי המליץ לצדדים בפסק דינו להידבר ביניהם במגמה להגיע לפתרון מוסכם. בהתאם לכך, החל מ"מ בין הצדדים.

קופת הפנסיה והדסה הסכימו ביום 6 במרס 2024 כי החל מיום 1 בינואר 2024 (משכורת ינואר 2024), שיעור דמי הגמולים שיועברו ע"י הדסה לקופת הפנסיה יעמוד על 15.83% (חלק מעסיק), כאשר מדובר בהסכמת ביניים שאין בה כדי לגרוע מזכויות וטענות הצדדים ומההסכמה שגיבשו לפיה קופת הפנסיה לא תעלה כנגד הדסה טענת שיהיו בתקופת המו"מ המתנהל ביניהן ליישום פסק הדין הארצי, אך בכל מקרה לא למעלה מ- 6 חודשים מיום 14 בינואר 2024, לפי המוקדם מבין השניים.

נכון למועד פרסום הדוחות, המו"מ בין הצדדים ממשיך להתנהל.

2.4. פס"ד קרן פרמיה

ארגון גמלאי אגד והעומד בראש הארגון, הגישו במהלך חודש נובמבר 2015, תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב נגד קרן הגמלאות של אגד (הקרן) והמפעל (אגד). בתביעתם דרשו התובעים לקבוע כי ההפרשות והצבירה בגין רכיב הפרמיה הממוצעת הן כספי קרן הפנסיה לכל דבר ועניין. לחילופין, וכלל שהסעד הראשון יידחה, דרשו התובעים לחייב את אגד להשלים את הכספים החסרים בחשבון הפרמיה הממוצעת וכן לחייב את קג"א לחדול מגביית דמי הניהול השוטפים תוך השבת דמי הניהול שנגבו על ידה בעבר.

הקרן הגישה כתב הגנה במסגרתו הובאה עמדת הקרן כי חשבון הפרמיה הממוצעת לא היה מעולם חלק מקרן הפנסיה אלא פעל מחוץ לקרן הפנסיה ובנפרד ממנה. במסגרת ההליך המשפטי הוגשה עמדה של הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, אשר תמכה בעמדת הקרן. ביום 30 בדצמבר 2020 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בו נדחתה התביעה תוך קבלת מלוא עמדתה של הקרן.

ארגון הגמלאים הגיש ערעור על פסק הדין בבית הדין הארצי לעבודה ביום 31 בינואר 2021. ביום 14 באוקטובר, 2023 ניתן פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בערעור. בית הדין הארצי אישר את קביעות בית הדין האזורי לפיהן הסדר הפרמיה אינו ולא היה חלק מהפנסיה התקנונית ולא נכלל בתקנון הפנסיה. נקבע, כי זהו הסדר חיצוני שנוהל עשרות שנים בדרך לא דרך ושיש להסדירו. נקבע, כי בעניין דמי הניהול שנגבים על ידי הקרן בעד שירותי הניהול והשלמות יוחזר הדין לבית הדין האזורי. בחודש דצמבר 2023 הגישו התובעים הודעה לבית הדין האזורי לעבודה במסגרתה ביקשו לסגור את התיק בבית הדין האזורי, מתוך הנחה שנושא דמי הניהול יסוכם במסגרת ההליך להסדרת קרן הפרמיה, והם שומרים על זכותם להגיש תביעה בעניין זה, אם העניין לא יוסדר לשביעות רצונם. החברה פועלת לקידום הסדרת הנושא.

2.5. מינוי המנהל המיוחד למנהל מורשה לסלייס גמל

בנוסף לתפקידו כמנהל המיוחד של קרנות הפנסיה שבהסדר, מונה אפי סנדרוב למנהל מורשה לחברת סלייס גמל בע"מ מתאריך 26 בדצמבר 2023.

3. סיוע ממשלתי וגירעון אקטוארי

בהתאם להוראות חוק הפיקוח, מעבירה הממשלה לקרנות סיוע ממשלתי בסך 78.3 מיליארד ש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן של דצמבר 2003 ונושא ריבית שנתית בשיעור של 4%. במאזן האקטוארי הוקצה הסיוע כך ששיעור הגירעון ביחס להתחייבויות הפנסיוניות ברוטו הוא זהה בכל אחת מהקרנות הוותיקות שבהסדר. שיטת חלוקה זו היא בתיאום ואישור הממונה על שוק ההון.

מעת לעת מתקבל מהאוצר מכתב בנושא "תזרים מזומנים לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר" הכולל לוח תזרים מזומנים מעודכן של הסיוע הממשלתי הישיר בהתאם למצבן האקטוארי של הקרנות המשקף את האמור לעיל בעניין חלוקת הסיוע בין הקרנות הוותיקות שבהסדר.

ככל שכלל נכסי הקרן, לרבות הסיוע הממשלתי, לא יספיקו לכיסוי מלוא סכום הגירעון האקטוארי, או ככל שיתקיים עודף אקטוארי, יופעל מנגנון האיזון האקטוארי הקבוע בהוראות התקנון האחד, וזאת אם הגירעון או העודף האקטוארי הם בשיעורים הקבועים לעניין הפעלת המנגנון לפי הוראות התקנון. רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "רשות שוק ההון") פרסמה ביום 3 למרס 2015 הבהרה, לפיה בכוונתה לקבוע בהוראות הממונה לדיווח כספי לקרנות פנסיה וותיקות, שינוי באופן הדיווח על התחייבויות ונכסי הקרן, כך ששיעור הגירעון או העודף המוצג במאזן יהיה זהה לשיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון, רשות שוק ההון הבהירה כי יש להפעיל את מנגנון האיזון רק אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון, וזאת במובחן משיעור הגירעון המוצג במאזן.

על פי הוראות התקנון, אם הגירעון האקטוארי יעלה על 5% מסך כל התחייבויות של הקרן, או ככל שיווצר גירעון אקטוארי בסכום העולה על 3% מההתחייבויות במשך שלוש שנים ברציפות, על קרן הפנסיה, בכפוף לאישורו של המפקח על הביטוח, להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי, כך שיופחתו זכויות המבוטחים, הפנסיונרים והשאיירים, בהתאם לחלוקה שתקבע הקרן לעניין זה, בגובה יתרת הגירעון.

יצוין כי באופן דומה, ככל שיווצר עודף אקטוארי בשיעור שיעלה על 5% מסך כל התחייבויות של הקרן, תהיה רשאית הקרן, בכפוף לאישור המפקח על הביטוח, להגדיל את זכויות המבוטחים, הפנסיונרים והשאיירים בהתאם לחלוקה שתקבע הקרן לעניין זה, בגין היתרה שעולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן כאמור.

מנגנון האיזון האקטוארי כולל הוראה נוספת לפיה ככל שגירעון הקרן עולה על 0.65% מסך התחייבויותיה וזאת בשל הגדלת התחייבויות הנובעות מתיקון התקנון או שינוי בהוראות הדין, תהיה הקרן רשאית להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי, בכפוף לאישור המפקח על הביטוח.

גובה הגירעון או העודף האקטוארי עשוי להשתנות בשל שינויים שיחולו בהנחות האקטואריות ובגורמים נוספים המובאים בחשבון בעריכת המאזנים האקטואריים ובמיוחד בגין שינויים שחלים בשיעורי ריבית ההיוון. סדרת שיעורי ריבית ההיוון נקבעת על פי שערי היוון מצוטטים על ידי חברה מצטטת שנבחרה לצורך כך על ידי משרד האוצר (להלן: "ווקטור הריביות").

היוון לפי ווקטור הריביות מתבצע על ידי היוגם של תשלומים והכנסות עתידיים של הקרנות בכל תקופה לפי הנחת שיעורי תשואה חסרת סיכון ריאלית הצפויה לתקופה הנבחנת. שינויים קטנים יחסית בווקטור הריביות גורמים לשינויים גדולים בערך הנכסים וההתחייבויות, וכתוצאה מכך משפיעים באופן ניכר על היווצרות גירעון אקטוארי או עודף אקטוארי.

ליום 31 במרס 2024, לאחר חלוקת הסיוע הישיר, הקרנות מציגות איזון אקטוארי ונותר עודף סיוע ישיר העומד לזכות הקרנות בסך 2.56 מיליארד ש"ח. עודף זה טרם חולק בין הקרנות וזאת עד לקביעת לוח סילוקין סופי.

4. כרית ביטחון לקרנות

בנוסף לסיוע הממשלתי המפורט בפרק 3 לעיל ועל מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות הוותיקות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות, הודיע משרד האוצר לוועדת הכספים של הכנסת ביום 19 במאי 2003 כי תועמד כרית ביטחון לקרנות.

על מנת להבטיח שימוש מיטבי בכרית הביטחון האמורה, הקים שר האוצר ועדה ציבורית לבחינת אופן השימוש בכרית הביטחון (להלן: "הוועדה הציבורית"). ביום 17 באוגוסט 2011 הגישה הוועדה הציבורית את הדוח הסופי שלה לשר האוצר.

ביום 29 לינואר 2017 פורסם בספר החוקים תיקון מס 33 לחוק. במסגרת תיקון זה נוסף לחוק סעיף 1טו78, אשר מעגן בחקיקה את נושא "כרית ביטחון כללית לקרנות וותיקות שבהסדר".

החוק כולל, בין היתר, הוראות לעניין חישוב הסכומים שיוקצו לקרנות הפנסיה, בהתקיים התנאים הקבועים לכך, ובאופן התואם את המלצות הוועדה הציבורית, כפי שבאו לידי ביטוי בנוסחה 10 לדוח הוועדה.

בהתאם להוראות החוק, הסכום המרבי שיוקצה לכרית הביטחון יעמוד על סכום של 11.32 מיליארד ש"ח. סכום זה יעודכן לפי שיעור השינוי שחל במדד לעומת מדד חודש דצמבר 2008, ובתוספת ריבית בשיעור של 3.48% לשנה מהמועד האמור. כן נכללת בחוק הוראה, ולפיה תקרת כרית הביטחון תותאם לירידה הצפויה בהתחייבויות הקרנות בשל תשלום קצבאות, וזאת בהתאם למנגנונים שונים הקבועים בחוק, ובכפוף לסייגים הקבועים בחוק לעניין זה. עוד נקבע בחוק כי כל סיוע נוסף שיינתן לקרנות הוותיקות שבהסדר לאחר מועד קבלת התיקון המוצע, ככל שיינתן, יבוא על חשבון כרית הביטחון, כך שסכום הסיוע הנוסף יופחת מכרית הביטחון.

ערך הפיצוי העתידי, ליום המאזן, בגין כרית הביטחון מחושב בהתאם לאמור בחוק, כהפרש שבין:

- גירעון אקטוארי ליום המאזן, כאשר הריבית חסרת הסיכון הינה לפי ווקטור הריביות ליום המאזן.
- גירעון אקטוארי ליום המאזן, כאשר הריבית חסרת הסיכון הינה לפי ריבית קבועה בשיעור 4%.

בחוק נקבע גם כי השימוש שיעשו הקרנות בכל שנה בכרית הביטחון תהיה עד לאיפוס הגירעון ולא תיצור עודף.

בהתאם לאמור בחוק, השווי המתואם ליום 31 במרס 2024 של תקרת כרית הביטחון לכל הקרנות הוותיקות שבהסדר הוא כ- 23,986 מיליון ש"ח.

בהתאם לקבוע בסעיף 1טו78(ג) לחוק, מחשבים את סכום הכרית באופן הבא:

(א) צבירת העבר- סעיפים קטנים (1) עד (4) קובעים את אופן החישוב של הסכום שהצטבר משנת 2009 ועד מועד המאזן, של הגירעון שנוצר בשל ההפרש בין ריבית חסרת סיכון לבין ריבית שנתית צמודה למדד של 4% ובגין אותה התקופה. צבירת העבר מכרית הביטחון, נכון ליום המאזן, עומדת על סך של 77,492 מיליון ש"ח. יצוין כי סכום הניצול מתוך הכרית בפועל לא יעלה על תקרת הכרית לפי האמור בחוק כמצויין לעיל.

(ב) צבירת העתיד- סעיף קטן (5) קובע את אופן החישוב של הסכום שייצבר בגין העתיד, מהשנה שלאחר שנת המאזן ועד מימוש מלוא התחייבויות הקרנות לעמיתיהן.

(ג) סעיף קטן (6) קובע את אופן החישוב של קיזוז הסכומים שיתקבלו במסגרת מימוש כרית הביטחון. נכון למועד המאזן, טרם התקבל סכום כלשהו במסגרת מימוש כרית הביטחון. הסכומים אמורים להתקבל לאחר אזילת נכסי הקרנות וכנגד התשלומים לעמיתים.

ליום 31 במרס 2024, הקרנות מאוזנות, לפני שימוש בכרית הביטחון ולכן לא נרשם בדוחות הכספיים סכום לקבל מכרית הביטחון וזאת לעומת ניצול של 24,675 מיליון ש"ח ליום 31 במרס 2023 ו-4,380 מיליון ש"ח ב 31 בדצמבר (2023).

5. תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה

5.1 מבנה ארגוני של קרנות הפנסיה
שמונה הקרנות הוותיקות שבהסדר פועלות יחד תחת תקנון אחיד החל משנת 2003.

5.1.1 פירוט הקרנות

קרנות מאגדות כחברות בע"מ
מבטחים מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ (בניהול מיוחד)
קרן הגמלאות המרכזית על עובדי הסתדרות בע"מ (בניהול מיוחד)
קרן הגמלאות של חברי אגד בע"מ (בניהול מיוחד)
קופת הפנסיה לעובדי הדסה בע"מ (בניהול מיוחד)
נתיב קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ (בניהול מיוחד)

קרנות מאגדות כאגודות שיתופיות
קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)
קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל א.ש. בע"מ (בניהול מיוחד)
קרן הביטוח והפנסיה של פועלי בניין ועבודות ציבוריות אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)

5.1.2 מינוי מנהל מיוחד

החל מיום 1 באוגוסט 2021 מכהן מר אפי סנדרוב כמנהל מיוחד של כל הקרנות הוותיקות שבהסדר.
בהתאם להוראות סעיפים 78(ו) ו-70(ב) לחוק הפיקוח, מוקנים למנהל המיוחד "כל הסמכויות והתפקידים שיש למנהל עסקים במבטח, לדירקטוריון שלו, לוועדות הדירקטוריון שלו ולדירקטורים שלו...".

5.1.3 ועדת מנהלה

לפי הוראות חוק הפיקוח, מונתה ועדת מנהלה לכלל הקרנות הוותיקות שבהסדר.
הסמכויות הנתונות לוועדת המנהלה בהתאם לסעיף 72(ד) לחוק הפיקוח, הינם מינוי רואה חשבון ואישור דוחות כספיים.
הוועדה מונתה ב 16 לספטמבר 2019.
בתאריך 18 באוקטובר 2021 מונה רו"ח דרור יעקובסון ליו"ר המנהלה לאחר שהחליף את פרופסור שלומית זוטא שהחליטה לסיים את תפקידה.
כהונתם של חברי הוועדה הוארכה עד ליום 16 בספטמבר 2025.

חברי וועדת המנהלה:

יו"ר הוועדה - מר דרור יעקובסון
חברת ועדת - גברת ג'קי סטרומינגר
חבר ועדה - פרופ' זיו רייך

5.1.4 ועדת השקעות

לפי הוראות סעיף 11 לחוק הפיקוח גמל, על דירקטוריון של חברה מנהלת למנות ועדת השקעות לכל קופת גמל שבניהול החברה, ורשאי הדירקטוריון למנות ועדת השקעות אחת למספר קופות גמל כאמור. החל משנת 2022 פועלת ועדת השקעות אחת לכל הקרנות

ועדת השקעות מאוחדת של קרנות הפנסיה וקופות גמל:⁽¹⁾

יו"ר הוועדה ונציג חיצוני מר יואל נווה
נציגה חיצונית – גב' מיכל נוי
נציג חיצוני – מר דודו זקן
נציג חיצוני- מר דרור נגל
נציג חיצוני - מר אורי קויאטק
נציג חיצוני- מר איציק בצלאל
המנהל המיוחד - אפי סנדרוב

5.1.5 ועדת ביקורת

ועדת ביקורת מונתה על ידי הממונה על שוק ההון ביום 1 במרס 2008.
הוועדה מונה שני חברים חיצוניים:
יו"ר הוועדה - מר איתן השחר.
חבר ועדה - מר יוסי בהיר.

¹ הקרנות הוותיקות שבהסדר וכן קופות הגמל שבניהולן מהוות "קבוצת משקיעים" כהגדרתה תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.

6. תיאור הסביבה העסקית

6.1 סקירה מאקרו כלכלית

הכלכלה העולמית

במהלך הרבעון הראשון של השנה נרשמה האטה בצמיחה של כלכלת ארה"ב. שיעור הצמיחה היה 1.6% בלבד, שיעור נמוך משמעותית מהצפי שעמד על 2.5% וזאת לאחר שברבעון האחרון של 2023, נרשמה צמיחה של 3.4%. מדד מנהלי הרכש (PMI) שנתר יחסית יציב הצביע על פעילות כלכלית חזקה, גם לתוך הרבעון הראשון של 2024 ואכן, האינדיקטורים הכלכליים בארה"ב המשיכו להיות איתנים במהלך הרבעון הראשון השנה.

סביבת האינפלציה בעולם מוסיפה להיות גבוהה ונתמכת בפעילות כלכלית חזקה, בשוק עבודה הדוק כמו גם בעובדה שמחירי הסחורות שבו להתייקר. אמנם, שיעורי האינפלציה ברחבי העולם הם מעבר ליעדי הבנקים המרכזיים, אך בשלב זה הם אינם ברמה כזו המחייבת ריסון נוסף והנגידים מסתפקים ביציבות של הריבית. מדד המחירים לצרכן (CPI) בארה"ב עלה בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-1.1% וב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו במארס 2024, עלה ב-3.5% וזאת לעומת עליה של 3.4% בשנת 2023.

למרות מספר סימנים לשיפור בחודשים האחרונים, כלכלת אירופה ממשיכה לרשום ביצועי חסר במחזור העסקים הנוכחי לעומת ארה"ב, בעיקר בשל מדיניות פיסקלית הדוקה יותר ותמסורת חזקה יותר של המדיניות המוניטרית ההדוקה על הפעילות הכלכלית. יתר על כן, תת הפעילות מאתגרת יותר, מכיוון שאירופה מתמודדת עם מספר רוחות חזית גם בטווח הבינוני ובראשן המלחמה הנמשכת במזרח היבשת ועלויות האנרגיה הגבוהות.

הפעילות הכלכלית בישראל

שנת 2023 היתה מאתגרת עבור כלכלת ישראל. הפעילות הכלכלית במשק חוותה זעזוע קשה עם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" והמשק רשם התכווצות חדה בתוצר ברבעון הרביעי של שנת 2023 בשיעור של 21.7% לעומת הרבעון השלישי (במונחים שנתיים ובמחירים קבועים). על אף האתגרים בשנת 2023, ברבעון הראשון של שנת 2024 נרשמה התאוששות, כאשר התוצר עלה ב-14.1% אך למרות זאת התמ"ג ברבעון הראשון לשנת 2024 עדיין היה נמוך ב-1.4% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד. מאחר והתיקון ברבעון הראשון לא פיצה על הירידה ברבעון הקודם, התוצר עדיין נמצא במגמת התכווצות. ברבעון הראשון של 2024 חל שיפור באינדיקטורים השוטפים של המשק. הדבר בא לידי ביטוי בשיפור של נתוני ההוצאה הצרכנית, שיקום של שוק העבודה וגם עלייה חודשית ומתמשכת במדד המשולב של בנק ישראל.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

סביבת האינפלציה במשק ממשיכה להיות גבוהה אך בטווח הבינוני היא עדיין נמצאת במגמת התמתנות. ברבעון הראשון של 2024 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 0.95%, עדיין גבוה בהשוואה לרבעונים מקבילים בעשור האחרון.

האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים (נכון לסוף מארס 2024) עלתה ב-2.7% ונמצאת כעת ביעד יציבות המחירים של בנק ישראל (שנע בין 3%-1%), זאת אל מול אינפלציה של 3.0% בשנת 2023 ו-5.3% בשנת 2022. גורמי האינפלציה במשק במהלך הרבעון היו רחבים למדי וכללו הן מוצרים ושירותים כגון: פריטי מזון שונים, תעריפי החשמל, הבראה ונופש, בנזין לרכב, דואר ואף התייקרות הסיגריות בעקבות עליית המס.

באשר למדיניות המוניטרית, לאחר יציבות במחצית השנייה של 2023, הפחית בנק ישראל את הריבית במשק ב-0.25% בראשית ינואר 2024 מרמה של 4.75% לרמה של 4.5%, בין היתר בכדי לתמוך בפעילות המשקית, על רקע מלחמת "חרבות ברזל". במועדים שלאחר מכן נותרה הריבית במשק ללא שינוי, כאשר בבנק המרכזי מציינים את העלייה בסיכונים של המשק כגורם מאזן.

המדיניות הפיסקלית

הפעילות הממשלתית הייתה מרחיבה מאוד, ברבעון הראשון של השנה, על רקע מלחמת "חרבות ברזל". בשלושת החודשים הראשונים של השנה, היקף ההוצאות הסתכם בכ-147.0 מיליארד ש"ח לעומת 106.5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות אלו משקפות גידול של כ-38.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ביחס לגידול מתוכנן של כ-12.9% (תקציב מקורי 2024 לעומת אומדן ביצוע 2023). כאמור, הגידול נובע בעיקר מהוצאות גבוהות של מערכת הביטחון עקב המלחמה, שינויים בהתפלגות ההוצאות השנה ביחס לשנה שעברה וכן מתשלומים קשיחים הנובעים מחוק ומהסכמים. שיעור הגידול בנטרול הוצאות המלחמה (ללא קרן הפיצויים) עמד על כ-12.2%.

מן העבר השני, סך ההכנסות ברבעון הראשון של השנה הסתכמו בכ-121.0 מיליארדי ש"ח, לעומת כ-120.7 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הגידול בסך ההכנסות עומד על כ-0.3% שיעור הגידול בהכנסות ממיסים עומד על כ-1.3%.

מתחילת השנה נרשם גירעון מצטבר של כ-26.0 מיליארד ש"ח. ב-12 החודשים האחרונים נרשם גירעון מצטבר של כ-117.3 מיליארד ש"ח.

העלייה בגירעון הממשלתי והסיכון הגיאופוליטי הביא לכך ששלוש סוכנויות הדירוג המרכזיות: Moody's, S&P ו-Fitch עדכנו במהלך הרבעון הנסקר, את הערכותיהן לגבי יכולתה של הממשלה לעמוד בחובותיה. שתי סוכנויות הדירוג Moody's ו-S&P, הפחיתו ברמה אחת את דירוג החוב של המשק. Moody's הורידה את דירוג החוב מרמה של "A1" ל-"A2" ו-S&P מ-"AA-" ל-"A+".

סוכנות הדירוג Fitch, לא הורידה את רמת הדירוג שהינה "A+", אך הציבה את תחזית הדירוג על "שילי" שמשמעותה פוטנציאל להפחתה של הדירוג בטווח הבינוני.

שוק העבודה

חרף הזעזוע שנרשם במשק ברבעון האחרון של 2023, ברבעון הראשון של 2024 שוק העבודה נותר הדוק ושיעור התעסוקה המשיך להיות ברמה המבטאת תעסוקה מלאה.

הביקוש העודף לעובדים השתקם ברבעון הראשון של 2024, תוך עלייה במספר המשרות הפנויות. למעשה, נרשמה עלייה של 20% במספר המשרות הפנויות בחודש מארס 2024 בהשוואה לדצמבר 2023 ואפילו שיפור לעומת המצב טרום המלחמה.

השכר הממוצע למשרת שכיר במחירים שוטפים היה בחודש ינואר 2024, 13,171 ש"ח, עלייה של 5.8% לעומת ינואר 2023 (12,451 ש"ח). במחירים קבועים, היה השכר הממוצע למשרת שכיר 11,238 ש"ח, עלייה של 3.1% לעומת ינואר 2023 (10,904 ש"ח).

השווקים הפיננסיים בעולם ובישראל

אינדיקטורים כלכליים איתנים בארה"ב סייעו למשקיעים להיות אופטימיים במהלך הרבעון הראשון. גם נתונים מאקרו-כלכליים במקומות אחרים ברחבי העולם הראו סימנים מעודדים. על רקע זה, מדד המניות הגלובלי רשם תשואות גבוהות וה- MSCI ACWI עלה ב-8.2% במהלך הרבעון הראשון. מדד ה-S&P וה-Nasdaq האמריקאיים עלו ברבעון הראשון ב-10.2%, וב-9.1%, בהתאמה. מדד Euro Stoxx 600 לשווקים האירופאים עלה ברבעון הראשון של 2024 בשיעור של 7%. התנודתיות, נותרה נמוכה כאשר מדד ה-VIX, המהווה אינדיקציה לתנודתיות בשוק המניות, חתם את הרבעון ברמה של 13%, לעומת 12.5% בסוף 2023.

בעוד שמשקיעי מניות נהנו מנתונים כלכליים חזקים, עבור משקיעי איגרות החוב היה הרבעון מאתגר יותר והמשקיעים באיגרות הארוכות רשמו הפסדים. נתוני אינפלציה חזקים יותר, פעילות כלכלית טובה וגם ההתייחסויות של חברי ה-Fed, הניבו תשואות שליליות לאג"ח על רקע ההנחה כי הריביות צפויות להישאר ברמה גבוהה יותר לאורך זמן. בסוף הרבעון הראשון נסחרה איגרת החוב של ממשלת ארה"ב לטווח של 10 שנים בתשואה לפדיון של 4.2%, לעומת 3.9% בסוף 2023. עליית התשואות המשיכה גם בחודש אפריל כאשר בסופו נסחרה בתשואה לפדיון של 4.7%.

הבורסה בתל אביב, הצטרפה ברבעון הראשון של 2024 למגמות העולמיות. מדד הדגל ת"א 35 עלה ב-7.8% ברבעון. לעומת זאת, מדד האג"ח הממשלתי עקב אחר תנודות האג"ח בעולם ורשם ברבעון הראשון ירידה של 0.5% וזאת בהמשך לירידה של 1.4%, ברבעון האחרון של 2023. בסיום הרבעון הראשון נסחרו איגרות החוב השקלית והצמודה של ממשלת ישראל במח"מ של 10 שנים בתשואה לפדיון של 4.3% ו-1.7%, לעומת 4.1% ו-1.5% בסוף 2023, בהתאמה. בדומה לשאר העולם, בחודש אפריל המשיכו התשואות לעלות ואגרות החוב השקליות והצמודות ל 10 שנים נסחרו בתשואה לפדיון של 4.7% ו-1.9% בהתאמה.

בזירת המט"ח, האינדקס הדולרי (DXY) עלה (ייסוף של הדולר האמריקאי) ב-3.1% במהלך הרבעון הראשון של 2024. בין היתר כתוצאה מאינדיקטורים חזקים למשק האמריקאי ונתוני האינפלציה אשר שינו את הערכות המשקיעים והרחיקו את הפחתות הריבית הצפויות. בישראל, השקל נחלש במהלך הרבעון הראשון בכ-1.5% כנגד הדולר האמריקאי, אך התחזק ב-0.8% כנגד האירו.

6.2 השפעת חוקים, תקנות והוראות חדשות על עסקי קרן הפנסיה

צו שירות מידע פיננסי (דחיית יום התחילה של החוק לעניין מקור מידע שהוא גוף מוסדי או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי), התשפ"ד-2023, שאושר ע"י ועדת הכלכלה של הכנסת ביום 13 בנובמבר, 2023, במסגרתו נדחה יום התחילה לעניין סל המידע על אודות אשראי של מקור מידע שהוא גוף מוסדי כך, שיום התחילה כאמור בסעיף 79(ב)(4)(א) לחוק לעניין גופים שאינם תאגידים יהיה ביום 14 במאי, 2024 (במקום יום 14 בנובמבר, 2023), ויום התחילה כאמור בסעיף 79(ב)(4)(ב) לעניין חשבונות של תאגידים, יהיה ביום 15 בנובמבר, 2024 (במקום יום 14 במאי, 2024).

ברקע פרסום הצו, פורסמה טיוטת תקנות שירות מידע פיננסי (סייגים לחובת מתן הגישה למידע פיננסי), התשפ"ד-2023, המבקשת להחריג את הקרנות הוותיקות מתחולת הוראות חוק שירות מידע פיננסי, תשפ"ב-2021, החלות על מקורות מידע פיננסי, וזאת בין היתר בנימוק לכך שההוצאות התפעוליות הכרוכות ביישום החוק, ממומנות מכספי העמיתים, בשים לב לכך שאין לקרנות הוותיקות הון עצמי. במסגרת זו, עמיתים מצויה בהידברות שוטפת מול רשות שוק ההון בנושא, ועוקבת אחר הסדרת הנושא.

6.3 חוזרי ופרסומי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון

טיטת חוזר "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה – מהדורה 12" – פורסמה ביום 22 בינואר 2024 במסגרתה מוצע להתאים את ההנחיות לעניין מבנה הדיווח לממונה הנוגעות לדיווח הוצאות ישירות, לתיקונים שבוצעו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008. בנוסף מוצע לבטל את חובת הגשת העותק הקשיח של הדוח הכספי לממונה. יצוין כי ביום 3 באפריל 2024 פורסם החוזר הסופי.

7. תוצאות הפעילות

7.1 נכסים נטו לפני סיוע (במיליוני ש"ח)

סעיף	מרס 2024	התפלגות נכסים	מרס 2023	התפלגות נכסים	דצמבר 2023	התפלגות נכסים	אחוז השינוי מרס 2024 מרס 2023
רכוש שוטף	7,084	3.1%	8,894	3.9%	8,342	3.6%	-15.1%
אג"ח מיועדות ¹	85,009	37.2%	88,943	38.7%	86,204	37.5%	-1.4%
נירות ערך לא סחירים	33,041	14.4%	30,111	13.1%	32,739	14.3%	0.9%
נירות ערך סחירים	85,486	37.4%	81,779	35.6%	83,274	36.3%	2.7%
פיקדונות והלוואות	17,072	7.5%	17,906	7.8%	17,610	7.7%	-3.1%
מקרקעין	291	0.1%	294	0.1%	290	0.1%	0.3%
הבטחת המדינה להשלמת תשואה	22	0.0%	31	0.0%	27	0.0%	-16.9%
נכסים אחרים (כולל סיוע גיל הפרישה לנשים)	4,434	1.9%	4,717	2.1%	4,424	1.9%	0.2%
התחייבויות פיננסיות	(3,702)	-1.6%	(2,957)	-1.3%	(3,273)	-1.4%	13.1%
סך הכל	228,739	100.0%	229,717	100.0%	229,637	100.0%	-0.4%

¹ שיעור האחזקה באג"ח מיועדות בשווי הוגן.

7.2 התחייבויות (במיליוני ש"ח)

סעיף	מרס 2024	מרס 2023	דצמבר 2023	אחוז השינוי מרס דצמבר 2023 מרס 2024
התחייבויות צבורות	365,639	401,610	374,923	(2.5%)
התחייבויות פנסיוניות בשל זכויות הצפויות להיצבר בקרן בניכוי דמי גמולים עתידיים	3,001	6,333	2,734	9.8%
סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות	368,640	407,943	377,657	(2.4%)
סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון	-	(24,675)	(4,380)	-
סבסוד ממשלתי בגין נכסי הקרן שבגינם הקרן תהיה זכאית להבטחת תשואה וצפויה להשקיע בהן בעתיד	(15,743)	(16,174)	(15,570)	1.1%
אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי	(124,158)	(137,377)	(128,070)	(3.1%)
סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות בניכוי סבסוד וסיוע ממשלתי	228,739	229,717	229,637	(0.4%)

7.3 התפתחות הגרעון האקטוארי לפני אומדן סיוע ממשלתי עתידי (במיליוני ש"ח)

סעיף	מרס 2024	מרס 2023	דצמבר 2023	אחוז השינוי מרס דצמבר 2023 מרס 2024
יתרת גרעון בסוף תקופת המאזן הקודמת (לפני סיוע)	(168,657)	(205,890)	(205,890)	(18.1%)
התפתחויות דמוגרפיות וכלכליות	(961)	(2,979)	(1,832)	(47.5%)
השפעת השינוי בריביות ההיוון ובתשואת הקרן על הגרעון	10,405	6,079	38,339	(72.9%)
שינויים אחרים בהנחות ובשיטות	-	-	726	-
יתרת גרעון בסוף תקופת המאזן	(159,213)	(202,790)	(168,657)	(5.6%)

7.4 דוח הכנסות (הפסדים) (במיליוני ש"ח)

סעיף	ינואר עד מרס 2024	ינואר עד מרס 2023	אחוז שינוי מרס 2023 מרס 2024
ממזומנים ושווי מזומנים	61	71	(13.8%)
מאג"ח מיועדות	(308)	382	-
מניירות ערך אחרים שאינם סחירים	1,017	1,189	(14.5%)
סך הכל מניירות ערך שאינם סחירים	707	1,571	(55.0%)
מאג"ח סחירות	(489)	94	-
ממניות סחירות	2,475	2,403	3.0%
סך הכל מניירות ערך סחירים	1,986	2,496	(20.4%)
מפיקדונות והלוואות	459	123	+
ממקרקעין ורכוש קבוע	2	(2)	+
הבטחת המדינה להשלמת תשואה	(4)	(3)	52.2%
הכנסות אחרות	8	12	(35.0%)
סך הכל	3,219	4,268	(24.6%)

7.5 דוח הוצאות (באלפי ש"ח)

הוצאות הנהלה וכלליות	ינואר עד מרס 2024	ינואר עד מרס 2023	גידול (קיטון)	אחוז שינוי
שכר ונלוות	26,510	27,671	(1,161)	(4.2%)
שינוי בהתחייבות להטבות לעובדים	-	-	-	-
סך הכל שכר	26,510	27,671	(1,161)	(4.2%)
הוצאות תפעול	17,753	15,629	2,124	13.6%
הוצאות - חטיבת המחשוב	13,941	12,980	961	7.4%
סך הכל הוצאות	58,204	56,280	1,924	3.4%
השתתפות בהוצאות ודמי ניהול	(4,830)	(4,414)	(416)	9.4%
סך הכל הוצאות נטו	53,374	51,866	1,508	2.9%

7.6 ניתוח השקעות

- יתרת הנכסים לפני סיוע ממשלתי ליום 31 במרס 2024 הסתכמה בכ- 228.7 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 229.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, קיטון בשיעור של כ-0.4%.
- הקיטון בנכסים נובע בעיקר ממימוש השקעות לצורך מימון תשלומים לעמיתים בסך של כ- 4.1 מיליארד ש"ח ובקיזוז הכנסות משוק ההון בסך של כ- 3.2 מיליארד ש"ח המהווים תשואה של 1.53% הנובעות בעיקרן מהעלייה במדדי מניות בחו"ל ובארץ ועליה בשער החליפין של הדולר.
- יתרת אגרות החוב המיועדות ליום 31 במרס 2024 הסתכמה בכ- 85.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 86.2 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023, קיטון בשיעור של כ- 1.4% שנובע מפירעון ריבית בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח ומהפסד לתקופה שנובע מעליה בריבית ההיוון.
- אגרות החוב המיועדות מהוות כ- 37.2% מסך הנכסים ותרמו בתקופת הדיווח הפסד בשיעור של 0.15% לתשואה.
- יתרת ניירות ערך שאינם סחירים ליום 31 במרס 2024 הסתכמה בכ- 33.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 32.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של כ- 0.8% הנובע מרווחי השקעה בסכום 1,016 מיליוני ש"ח שעיקרן בקרנות השקעה וניגזרים ומקורם מעליות במדדי המניות בחו"ל ועליה בשער החליפין של הדולר בקיזוז מכירות בסך של 713 מיליוני ש"ח.
- ניירות ערך שאינם סחירים מהווים כ- 14.5% מסך הנכסים, ותרמו בתקופת הדיווח הפסד בשיעור של 0.5% לתשואה.
- יתרת אגרות חוב ממשלתיות סחירות ליום 31 במרס 2024 הסתכמה בכ- 46.3 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 44.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, גידול של כ- 3.8% שנובע בעיקר מרכישות נטו בסך 2.5 מיליארד ש"ח בקיזוז הפסדים משוק ההון.
- אגרות חוב ממשלתיות סחירות מהוות כ- 20.4% מסך הנכסים ושיעור תרומתם הינו הפסד של כ- 0.27% לתשואה.
- יתרת אגרות חוב קונצרניות סחירות ליום 31 במרס 2024 הסתכמה בכ- 6.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ- 6.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, גידול של כ- 3.2%.
- אגרות חוב קונצרניות סחירות מהוות כ- 2.7% מסך הנכסים ושיעור תרומתם הינו כ- 0.04% לתשואה.
- יתרת מניות וניירות ערך סחירים אחרים ליום 31 במרס 2024 הסתכמה בכ- 32.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ- 32.5 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, גידול של כ-1.0% הנובע בעיקר מרווחי השקעה שמקורם מעליות במדדי המניות בחו"ל ובארץ ומעליה בשער החליפין של הדולר בקיזוז מימוש נכסים ובעיקר מכירה של קרנות נאמנות ותעודת סל בחו"ל.
- מניות וניירות ערך סחירים אחרים, מהווים כ- 14.4% מסך הנכסים ושיעור תרומתם הינו כ- 1.2% לתשואה.
- יתרת פיקדונות והלוואות ליום 31 במרס 2024 הסתכמה בסך של כ- 17.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 17.6 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, קיטון של כ- 3.1% הנובע בעיקר מפירעונות של קרן וריבית במהלך תקופת הדוח בסך של כ- 0.6 מיליארד ש"ח.
- פיקדונות והלוואות מהווים כ- 7.5% מסך הנכסים ושיעור תרומתם הינו כ- 0.2% לתשואה.
- יתרת המזומנים והחייבים ליום 31 במרס 2024 הסתכמה בכ- 7.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ- 8.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, קיטון של כ- 15.5%. הקיטון במזומנים נובע מצמצום הנזילות לצורך תשלום הפנסיות, ריבית ומעליית שער החליפין של הדולר.
- מזומנים ויתרות חובה מהווים כ- 3.1% מסך הנכסים ושיעור תרומתם הינו כ- 0.03% לתשואה.

7.7 איזון אקטוארי בקרנות

ליום 31 במרס 2024, לאחר חלוקת הסיוע הישיר, הקרנות מציגות איזון אקטוארי ונותר עודף סיוע ישיר העומד לזכות הקרנות בסך 2.56 מיליארד ש"ח. עודף זה טרם חולק בין הקרנות וזאת עד לקביעת לוח סילוקין סופי.

השינוי בגירעון בתקופת הדוח נובע בעיקר מהשפעות התשואה על הנכסים והשפעת השינוי בווקטור הריביות על הנכסים ועל ההתחייבויות הפנסיוניות.

7.8 ההתחייבות האקטוארית

הדוח ליום המאזן נערך בהתאם לאמור במכתב שהופנה למשנה לממונה על שוק ההון בטוח וחסכון, מיום 13 באפריל 2008, המפרט את שיטת העדכון האקטוארי הנדרש בדוחות ביניים ביחס לדוח השנתי האחרון, ההערכות המצ"ב בוצעו באופן הבא:

על בסיס תזרימי תשלומי הקרן נטו וגביית דמי הגמולים נטו כפי שהיו במאזני הקרנות ליום 31 בדצמבר 2023.

התזרימים ליום 31 בדצמבר 2023 הותאמו ליום המאזן באמצעות הפחתת התזרימים לחודשים ינואר-מרס 2024.

התזרימים לאחר ההפחתה האמורה, מודדו בהתאם לשיעור שינוי המדד מהמדד בגין חודש 11/2023 (פורסם ביום 15/12/2023) למדד בגין החודש שקדם למועד המאזן (המדד הידוע האחרון במועד המאזן).

שיעורי הריבית חסרת הסיכון (ווקטור הריביות) – שיעורי הריבית צמודי מדד שפורסמו ע"י החברה המצטטת בסמוך ליום המאזן.

נתוני הנכסים כפי שהתקבלו ליום המאזן.

7.9 שכר ממוצע במשק (שמ"ב)

במהלך הרבעון הנוכחי אומדן השמ"ב (ממוצע ריאלי של נתוני השמ"ב ב-12 החודשים האחרונים אשר משמש לחישוב הקצבה בפרישה) עלה ריאלית בכ- 0.7% (נומינלי עלה ב 1%). אין בעליה זו להצביע על המשך מגמה של התפתחות אומדן השמ"ב הריאלי בשנה הקרובה.

7.10 ווקטור ריביות

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, שיעורי הריבית להיוון לצורך הכנת המאזן האקטוארי כחלק מהדיווח הכספי של הקרן ייקבעו לפי שיעורי ריבית חסרת סיכון שונים המשתנים מתקופה לתקופה בהתאם לעיתוי התשלום או התקבול הספציפי הצפוי. סדרת שיעורי ריבית אלו מהווה את ווקטור הריביות (להלן "ווקטור ריביות").

הווקטור נקבע על פי שערי היוון מצוטטים על ידי חברה מצטטת שנבחרה לצורך כך על ידי רשות שוק ההון. היוון לפי ווקטור ריביות מתבצע על ידי היוונום של תשלומים או הכנסות עתידיות בכל תקופה לפי הנחת שיעורי תשואה חסרת סיכון ריאלית הצפויה לתקופה הנבחרת.

מאחר ומשך החיים הממוצע של התחייבויות הקרנות ארוך יותר ממשך החיים הממוצע של הנכסים, ומאחר ולשינויים בווקטור הריביות השפעה מהותית ביותר על ערך נתונים אלו, הרי שהשינויים בווקטור משפיעים באופן מהותי על הגירעון/עודף אקטוארי.

השימוש בווקטור הריביות נעשה החל ממאזן 2005. מאז התחלת השימוש בווקטור קיימים שינויים מהותיים בווקטור הריביות ממאזן למאזן המביאים לתנודתיות גבוהה במצב האקטוארי של הקרנות.

בתקופת הדוח עלה ווקטור הריביות חסרת הסיכון, עליית הריבית הביאה לקיטון בהתחייבויות בסך העולה על הקיטון בנכסים ולהקטנת שיעור הסיוע הנדרש, לצורך איזון הקרנות.

7.11 אופן חישוב הסיוע לקרנות

כפי שפורט בדוחות הכספיים השנתיים של הקרנות ליום 31 בדצמבר 2023, קיימות סוגיות בנושא אופן חישוב הסיוע הממשלתי לקרנות, הנמצאות בדיון בין הקרנות לבין משרד האוצר. נכון למועד פרסום הדוח הרבעוני, לא הסתיים בירור הסוגיות כאמור.

7.12 העלאת גיל פרישה לנשים

בשל דחיית ההעלאה של גיל פרישה לנשים משנת 2012, נוצר גירעון שחייב ביצוע איזון והפחתת זכויות לעמיתים, בשל תוספת התחייבויות לקרנות של כ-5 מיליארד ש"ח. ההחלטה על האיזון התקבלה בשנת 2018 והפחתת הקצבאות נדחתה מספר פעמים בשל הכוונה להעלות את גיל הפרישה לנשים והקושי לבצע זאת בשל המצב הפוליטי.

ביום 4 בנובמבר 2021 אישרה הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021-ו-2022), התשפ"א-2021 ובכלל זה את פרק ה' הקובע את העלאת גיל הפרישה לנשים באופן מדורג עד לגיל 65.

ביום 8 בנובמבר 2021 פנה המנהל המיוחד של הקרנות לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר בבקשה להפעיל את סמכותו בהתאם לסעיף 78 לחוק הפיקוח ובהתאם לסעיף 64 לתקנון האחיד על מנת לפעול בשינוי מהנחיית הממונה על שוק ההון שניתנה ביום 14 ביוני 2018 ולא לבצע הפחתה של זכויות פנסיונרים, מבוטחים, שארים וזכויות אחרות שמשלמות הקרנות בשל הגדלת התחייבויות הנובעות מאי העלאת גיל הפרישה לנשים וזאת החל ממועד קבלת האישור.

ברקע פנייתו של המנהל המיוחד, כאמור, עומד מכתבו של החשב הכללי במשרד האוצר למנהל המיוחד מיום 28 באוקטובר 2021, בו הודיע החשב הכללי כי לאור ההעלאה הצפויה בגיל הפרישה לנשים ולנוכח הפער שיוותר בהתחייבויות הקרנות הוותיקות שבהסדר, ככל שהפער האמור כרוך במצב שבו הקרנות האמורות נמצאות בגירעון אקטוארי, בנטרול התחייבויות המכוסות על ידי כרית הביטחון, ובמטרה לאזן את הגירעון האמור, הרי שעל דעת הממונה על התקציבים, המדינה תעביר את סך הסיוע הממשלתי השנתי לקרנות בשנים 2022 עד 2035, לאחר יום 30 בספטמבר של כל שנה.

דחית מועד העברת הסיוע, בהתאם למפורט במכתבו של החשב הכללי, תביא לכך ששווי ההון יעלה, מה שיביא להפחתת הגירעון המצרפי הצפוי של הקרנות. (יצוין עוד כי החשב הכללי ביקש כי עד ליום 30 בספטמבר 2022 יועבר אליו ולממונה על התקציבים עותק ממאזן האקטוארי המעודכן של כל הקרנות הוותיקות שבהסדר ליום 31 בדצמבר 2021, כפי שהועבר לבחינת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון). ההשפעה המצרפית של דחית גיל הפרישה, ודחית מועד העברת הסיוע, בהתאם לתנאים שנקבעו לכך, צפויות להביא לכך שהגירעון המצרפי הצפוי של כל קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר יהיה בשיעור הנמוך מ-0.65% מסך כל התחייבויות הקרנות ולכן, בהתאם לקבוע בסעיף 64.ג. לתקנון האחיד, ניתן להורות כי לא יופחתו קצבאות או זכויות אחרות שמשלמות הקרנות.

לפיכך ביום 8 בנובמבר 2021 ניתן אישור על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, כי החל מיום זה לא יופחתו קצבאות או זכויות אחרות שמשלמות הקרנות.

בהמשך לפנייה של הקרנות למשרד האוצר בסוף יוני 2022, ביום 21 ביולי 2022 הוצגו לחשב הכללי, לממונה על התקציבים ולרשות שוק ההון המאזן האקטוארי המעודכן של כל הקרנות שבהסדר ליום 31 בדצמבר 2021 וכן חישובי תרחישים למצב הגירעון בקרנות, כפי שנקבע במכתבו של החשב הכללי מיום 28 באוקטובר 2021.

בעקבות ההצגה של התרחישים הוסכם עם משרד האוצר על דחיית המועד להעברת הסיוע, כמפורט במכתב. שווי הסיוע במאזן הקרנות יחושב ויוצג בדוחות הכספיים האקטואריים של הקרנות לפי המתווה המפורט במכתב החשב הכללי. עוד סוכם כי במקרה שיחול שיפור משמעותי באיזון האקטוארי של הקרנות, תידון מחדש נחיצות ההסדר והצורך בהמשך דחיית מועד תשלומי הסיוע.

7.13 סיוע ממשלתי

סבסוד ממשלתי באמצעות אג"ח מיועדות והבטחת תשואה

שווי הסבסוד הממשלתי באמצעות אג"ח מיועדות (להלן-ערך הסובסידיה) שנרשם בדוחות הינו על-פי הוראות הממונה על שוק ההון בחוזר פנסיה 4-3-2006 מיום 14 ביוני 2006, בהתאם להפרש שבין תשואות האג"ח המיועדות ("מירון" ו"ערד") לבין וקטור הריביות. הנפקת אג"ח מיועדות מסוג ערד, הופסקה החל מיום 1.10.2022.

ביום 4 בנובמבר 2021 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 (להלן – "חוק ההתייעלות הכלכלית"). פרק ג' לחוק ההתייעלות הכלכלית, שעניינו הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה, קובע כי מנגנון איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות ולקרנות הפנסיה הוותיקות יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה (להלן – "מנגנון השלמת תשואה").

במסגרת הפרק האמור נקבע כי 30% מנכסי קרנות הפנסיה, אשר עד לחקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית הושקעו באיגרות חוב מיועדות, ייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית בשיעור של 5.15% (צמודה למדד).

8. תשואות קרנות הפנסיה (נומינלי ברוטו)**8.1 תשואה נומינלית ברוטו של קרנות הפנסיה ינואר מרס 2024****ינואר עד מרס 2024****עליית מדד המחירים בתקופה 0.29%**

תשואת תיק חופשי	תשואת אג"ח מיועדות	תשואת סיוע ממשלתי	תשואה כוללת (כולל סיוע ממשלתי ואג"ח מיועדות)	
2.50%	(0.36%)	(1.29%)	0.68%	מבטחים
2.59%	(0.42%)	(1.01%)	0.80%	מקפת
3.77%	(0.28%)	(0.97%)	0.29%	קגמ
3.75%	0.07%	0.38%	1.67%	בנין
4.07%	(0.10%)	(0.11%)	0.88%	חקלאים
2.99%	(1.13%)	(0.65%)	0.16%	אגד
4.08%	(0.34%)	(1.19%)	0.49%	הדסה
2.40%	(0.27%)	(0.16%)	0.16%	נתיב
2.71%	(0.37%)	(0.98%)	0.61%	תשואה כוללת

8.2. תשואה נומינלית ברוטו של קרנות הפנסיה ינואר-מרס 2023

ינואר עד מרס 2023				
עליית מדד המחירים בתקופה 1.1%				
תשואת תיק חופשי	תשואת אג"ח מיועדות	תשואת סיוע ממשלתי	תשואה כוללת (כולל סיוע ממשלתי ואג"ח מיועדות)	
2.66%	0.44%	0.51%	1.42%	מבטחים
2.72%	0.38%	0.31%	1.38%	מקפת
3.95%	0.48%	0.36%	1.22%	קגמ
3.53%	0.62%	0.78%	1.74%	בנין
3.82%	0.54%	0.53%	1.24%	חקלאים
3.19%	(0.12%)	0.48%	1.02%	אגד
4.04%	0.44%	0.41%	1.42%	הדסה
2.74%	0.38%	0.49%	0.72%	נתיב
2.86%	0.43%	0.48%	1.35%	תשואה כוללת

8.3. תשואה נומינלית ברוטו של קרנות הפנסיה לשנת 2023

שנת 2023				
עליית מדד המחירים בתקופה 3.34%				
תשואת תיק חופשי	תשואת אג"ח מיועדות	תשואת סיוע ממשלתי	תשואה כוללת (כולל סיוע ממשלתי ואג"ח מיועדות)	
6.55%	0.84%	(3.53%)	1.96%	מבטחים
6.56%	0.55%	(2.16%)	2.37%	מקפת
9.53%	1.19%	(1.92%)	1.14%	קגמ
9.06%	2.03%	4.24%	5.63%	בנין
9.82%	1.51%	2.27%	3.78%	חקלאים
9.00%	(0.98%)	(0.32%)	1.60%	אגד
9.42%	0.92%	(2.75%)	1.17%	הדסה
7.09%	0.54%	2.02%	2.41%	נתיב
7.01%	0.82%	(2.00%)	1.93%	תשואה כוללת

8.4. תשואה נומינלית ברוטו ומצטברת של קרנות הפנסיה ל 3 שנים

תשואה מצטברת ל 3 שנים*

עליית מדד המחירים בתקופה 11.62%

תשואת תיק חופשי	תשואת אג"ח מיועדות	תשואת סיוע ממשלתי	תשואה כוללת (כולל סיוע ממשלתי ואג"ח מיועדות)	
11.23%	(0.01%)	(10.91%)	1.28%	מבטחים
10.69%	(0.16%)	(8.49%)	1.96%	מקפת
10.83%	0.27%	(8.21%)	(2.58%)	קגמ
7.85%	4.87%	4.31%	6.31%	בנין
8.87%	6.14%	(0.13%)	2.70%	חקלאים
8.48%	(3.56%)	(5.36%)	(1.41%)	אגד
9.80%	(1.36%)	(9.46%)	(2.80%)	הדסה
6.74%	9.89%	(0.71%)	0.80%	נתיב
10.96%	0.15%	(8.28%)	0.59%	תשואה כוללת

* ל – 3 שנים שהסתיימו ביום 31.03.2024.

9. השפעת גורמים חיצונייםהתחייבויות תלויות ותביעות:

בתקופת הדוח לא חלו שינויים בהתחייבויות התלויות והתביעות כפי שפורטו בדוחות הכספיים השנתיים פרט למצוין בדוח הכספי הרבעוני.

10. בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח של הממונה, יחתמו המנהל המיוחד ומנהלת חטיבת הכספים, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה הפנימית של הקרנות על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית.

הוראות סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מתבצעות עבור הדוחות רבעוני החל מהדוחות הכספיים של שנת 2008.

הוראות סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הקרנות על הדיווח הכספי מתבצעות עבור דוחות שנתיים החל מהדוחות הכספיים של שנת 2011.

במסגרת היישום של הוראות סעיף 404 ביצעה הנהלת הקרנות שבהסדר, החל משנת 2009 מיפוי ותייעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על המתודולוגיות המקובלות, תוך שימוש במודל הבקרה של COSO: (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission).

הקרנות ביצעו, על-פי הדרישות, בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של הבקורות העיקריות.

הקרנות ביצעו על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון למיפוי ולתייעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים, לרבות לתהליכים מהותיים חדשים.

הערכת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי

הנהלת הקרנות, בשיתוף המנהל המיוחד ומנהלת חטיבת הכספים של הקרנות, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרנות הפנסיה. על בסיס הערכה זו, המנהל המיוחד ומנהלת חטיבת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרנות הפנסיה הינם אפקטיביים על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שקרנות הפנסיה נדרשות לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2024 לא ארע כל שינוי בבקרה הפנימית של קרנות הפנסיה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי.

אפי סנדרוב
28 במאי 2024

המנהל המיוחד
תאריך אישור הדוח:

הצהרת המנהל המיוחד

אני אפי סנדרוב, המנהל המיוחד, מצהיר כי:

סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד) (להלן: "קרן הפנסיה") ליום 31 במרס 2024 (להלן: "הדוח").

1. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

3. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה; וכן-

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקרן הפנסיה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

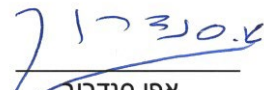
ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי שאירע ברבעון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-

4. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לוועדת המנהלה ולוועדת הביקורת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של קרן הפנסיה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אפי סנדרוב
המנהל המיוחד

28 במאי 2024

הצהרת מנהלת הכספים

אני רוויטל פיאדה היכל, מצהירה כי:

סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד) (להלן: "קרן הפנסיה") ליום 31 במרס 2024 (להלן: "הדוח").

1. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 3. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקרן הפנסיה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי שאירע ברבעון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 4. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לועדת המנהלה ולוועדת הביקורת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של קרן הפנסיה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רוויטל פיאדה היכל
מנהלת חטיבת הכספים

28 במאי 2024

קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ
(בניהול מיוחד)
קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2024
בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

5.....	מאזנים.....
7.....	דוחות הכנסות והוצאות.....
8.....	דוחות תנועה בקרן הפנסיה.....
9.....	ביאור 1 - כללי.....
9.....	ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית.....
9.....	ביאור 3 - שערי החליפין וההצמדה.....
10.....	ביאור 4 - ההתחייבויות הפנסיוניות.....
11.....	ביאור 5: - התחייבויות תלויות ותביעות.....
12.....	ביאור 6 - הוצאות הנהלה וכלליות.....
12.....	ביאור 7 - אירועים והתפתחויות בתקופת הדוח.....

**דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לעמיתים של
קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)**

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ -בניהול מיוחד (להלן - "הקרן"), הכולל את המאזן התמציתי ליום 31 במרס, 2024 ואת הדוחות התמציתיים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

ההנהלה אחראית לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן מונה מנהל מיוחד (להלן - "הנחיות הממונה") ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - "התקנות"). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

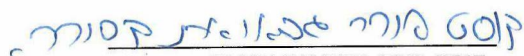
ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל אנו מפנים את תשומת הלב לנושאים כדלקמן:

- א. לאמור בביאור 4 לדוחות כספיים ביניים אלו ולביאורים 1 ו-13 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023 בדבר התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי ולדוח האקטואר המצורף. גרעון קרן לפני הסיוע הממשלתי מסתכם ליום המאזן בכ- 21,083 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2023 בכ- 22,803 מיליון ש"ח). אומדן הסיוע הממשלתי ליום 31 במרס 2024 מכסה את מלוא סכום הגרעון.
- ב. לאמור בביאור 5 לדוחות כספיים אלו בקשר להתפתחות תביעות ותלויות מביאור 18 לדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2023 ועדכונים חדשים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב, 28 במאי 2024

קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד) קרן פנסיה לעמיתים ותיקים
מאזנים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2023	2023	2024	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		אלפי ש"ח	
			נכסים
			רכוש שוטף
1,120,532	1,334,871	1,001,176	מזומנים ושווי מזומנים
69,920	92,567	74,094	חייבים ויתרות חובה
<u>1,190,452</u>	<u>1,427,438</u>	<u>1,075,270</u>	
			השקעות
			אגרות חוב מיועדות שהונפקו לקרן:
13,431,341	13,327,565	13,482,691	עלות מתואמת
3,385,228	4,129,879	3,117,429	סבסוד ממשלתי
<u>16,816,569</u>	<u>17,457,444</u>	<u>16,600,120</u>	
7,082,663	6,451,548	7,149,087	ניירות ערך שאינם סחירים
15,757,651	15,611,279	16,109,982	ניירות ערך סחירים
3,769,414	3,794,215	3,689,588	פיקדונות והלוואות
27,444	28,457	27,652	מקרקעין
<u>43,453,741</u>	<u>43,342,943</u>	<u>43,576,429</u>	סך כל ההשקעות
690,000	739,000	690,000	סיוע ממשלתי עתידי בגין אי העלאת גיל הפרישה לנשים
<u>45,334,193</u>	<u>45,509,381</u>	<u>45,341,699</u>	סך כל הנכסים
			בניכוי - התחייבויות אחרות
2,285	4,296	1,277	מעסיקים
241,871	*239,810	252,302	התחייבויות שוטפות אחרות
216,802	147,967	279,127	חוזים עתידיים ובטחונות
2,691	1,719	2,644	התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד
2,960	*1,583	2,700	התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (ביאור 5)
<u>466,609</u>	<u>395,375</u>	<u>538,050</u>	סך כל ההתחייבויות
<u>44,867,584</u>	<u>45,114,006</u>	<u>44,803,649</u>	סך כל הנכסים, נטו

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.
*מוין מחדש

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2023	2023	2024		
מבוקר		בלתי מבוקר		
		אלפי ש"ח		
63,595,000	68,868,000	62,079,000		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות (ביאור 4)
(3,036,000)	(3,274,000)	(3,038,000)		סבסוד ממשלתי בגין נכסי הקרן שבשלהם הקרן תהיה זכאית להבטחת תשואה, שהקרן צפויה להשקיע בהן בעתיד
(14,949,416)	(16,288,994)	(14,237,351)		אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי
(742,000)	(4,191,000)	-		סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון
44,867,584	45,114,006	44,803,649		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות בניכוי סבסוד וסיוע ממשלתי
				<u>גרעון אקטוארי לפני אומדן סיוע ממשלתי עתידי</u>
(29,266,000)	(29,266,000)	(22,803,000)		יתרת גרעון לתחילת תקופת הדוח
(617,000)	(410,000)	(140,000)		התפתחויות דמוגרפיות וכלכליות
6,847,000	1,054,000	1,860,000		השפעת השינוי בריביות ההיוון ובתשואת הקרן על הגרעון
233,000	-	-		שינויים אחרים בהנחות ובשיטות
(22,803,000)	(28,622,000)	(21,083,000)		יתרת גרעון לסוף תקופת הדוח
				<u>סיוע ממשלתי עתידי</u>
				סיוע ממשלתי עתידי לפני שינוי בריביות ההיוון:
3,984,000	4,291,000	3,256,000		סבסוד ממשלתי עתידי באמצעות אג"ח מיועדות שהונפקו לקרן
4,156,000	3,272,000	3,292,000		סבסוד ממשלתי בגין נכסי הקרן שבגינם הקרן תהיה זכאית להבטחת תשואה וצפויה להשקיע בהן בעתיד
15,977,000	16,446,000	14,459,000		אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי
699,000	4,191,000	-		סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון
742,000	746,000	693,000		סיוע ממשלתי עתידי בגין אי-העלאת גיל פרישה לנשים
(2,755,000)	(324,000)	(617,000)		השפעת השינוי בריביות ההיוון על הערכת הסיוע הממשלתי עתידי
22,803,000	28,622,000	21,083,000		יתרת גרעון בסוף שנת הדוח לאחר ניכוי סיוע ממשלתי
-	-	-		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות בניכוי סבסוד וסיוע ממשלתי ויתרת גרעון
44,867,584	45,114,006	44,803,649		

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

רויטל פיאדה היכל
מנהלת חטיבת הכספים

אפי סנדרוב
המנהל המיוחד

28 במאי 2024
תאריך אישור הדוחות
הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2023	2024	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		אלפי ש"ח	
51,281	11,430	8,788	הכנסות (הפסדים) ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות:
638,127	308,827	128,530	מניירות ערך שאינם סחירים, נטו
860,794	459,150	334,594	מניירות ערך סחירים, נטו
304,733	7,768	98,604	מפיקדונות והלוואות
(523)	(542)	456	ממקרקעין
1,803,131	775,203	562,184	
1,415	430	446	הכנסות אחרות, נטו
1,855,827	787,063	571,418	סך כל ההכנסות
			הוצאות
30,008	7,469	7,872	הוצאות הנהלה וכלליות (ביאור 6)
(750)	(180)	(196)	בניכוי - השתתפות בהוצאות
29,258	7,289	7,676	סך כל ההוצאות, נטו
1,826,569	779,774	563,742	עודף הכנסות נטו - עובר לדוחות תנועה בקרן הפנסיה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		סך נכסים, נטו לכיסוי התחייבויות פנסיוניות לתחילת תקופה
	2023	2023	
מבוקר			בלתי מבוקר
			אלפי ש"ח
44,905,962	44,905,962	44,867,584	
			תוספות לנכסים
			דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים עבור:
392,072	98,278	91,855	פנסייט יסוד ומקיפה
1,826,569	779,774	563,742	עודף הכנסות נטו - עובר מדוחות הכנסות והוצאות
			תקבולים אחרים והעברות
74,788	-	-	סיוע שנתקבל או נצבר בגין אי העלאת גיל הפרישה לנשים
443,790	-	-	מקדמות בגין סיוע ממשלתי
42,916	11,630	11,603	תקבולים בגין פרישה מוקדמת
74,918	23,004	14,000	תקבולים בגין פנסיות משותפות והיוון שינוי בגין התחייבות לסיוע ממשלתי עתידי בגין אי העלאת גיל פרישה לנשים
(46,000)	3,000	-	סך הכל תוספות (גרועות) לנכסים, תקבולים אחרים והעברות
2,809,053	915,686	681,200	
			תשלומים לגמלאים ולאחרים והעברות
(2,740,238)	(682,701)	(716,755)	לגמלאים, נכים ושירים, נטו
(50,061)	(13,372)	(14,518)	החזרים לעמיתים שפרשו, נטו
(54,443)	(10,748)	(13,856)	העברות לקרנות פנסיה, בעיקר בגין פנסיות משותפות והיוון
(2,689)	(821)	(6)	החזרים למעסיקים ולאחרים
(2,847,431)	(707,642)	(745,135)	סך הכל תשלומים לגמלאים ולאחרים והעברות
(38,378)	208,044	(63,935)	תוספות (קטיון) לנכסים, נטו
44,867,584	45,114,006	44,803,649	סך נכסים, נטו לכיסוי התחייבויות פנסיוניות לסוף תקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס 2024 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן- דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2023 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן- הדוחות הכספיים השנתיים).

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

הדוחות הכספיים ביניים נערכו על פי כללי החישוב והדיווח כמתחייב לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להוראות הממונה על רשות ההון, ביטוח וחסכון שבמשרד האוצר ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) התשכ"ד-1964. הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי החשבונאות ודרישות גילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה ובתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים.

ביאור 3 - שערי החליפין וההצמדה

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושער החליפין היציג של דולר ארה"ב ושיעורי השינוי שחלו בהם:

שער החליפין היציג של הדולר – בש"ח	המדד הידוע למועד הדוחות (בגין חודש נובמבר) בנקודות ¹	ליום
3.681	249.5	31.03.2024
3.615	243.4	31.03.2023
3.627	248.8	31.12.2023
%	%	שיעורי השינוי בתקופה
1.49	0.29	31 במרס 2024 (3 חודשים)
2.73	1.08	31 במרס 2023 (3 חודשים)
3.07	3.34	31 בדצמבר 2023 (12 חודשים)

¹ המדד לפי בסיס ממוצע 1993 = 100.

א. הערכת ההתחייבויות האקטוארית

- ההתחייבויות הפנסיוניות ליום 31 במרס 2024, הינן בהתאם לחישוב האקטוארי שבוצע על ידי האקטואר אלון גבריאל המבוסס על הדוח האקטוארי ליום 31 בדצמבר 2023. ההתחייבויות הפנסיוניות מהוונות על פי טבלת ריביות משתנה לאורך השנים בהתאם לתשואת אג"ח ממשלתיות שנבחרו כמדגם מייצג, אשר משקפות תשואות חסרות סיכון הצפויות לאורך התקופה וכפי שפורסמו ע"י החברה המצטטת בסמוך ליום המאזן.
1. הערכת ההתחייבויות הפנסיוניות וההכנסות מדמי גמולים עתידיים חושבו על בסיס התזרימים אשר שימשו לחישוב ההתחייבויות האקטואריות של מאזן הקרן ליום 31 בדצמבר 2023. לצורך התאמת הנתונים לתום התקופה המדווחת, בוצעו התאמה ומידוד של התזרימים הנ"ל ליום 31 במרס 2024.
 2. השינוי מגרעון לפני שימוש בכרית הביטחון לאיזון בתקופה, נובע בעיקר מהשפעות התשואה והשינוי בווקטור הריביות על הנכסים וההתחייבויות הפנסיוניות.

ב. איזון הקרן

ליום 31 במרס 2024 לאחר חלוקת הסיוע הישיר, הקרנות מציגות איזון אקטוארי ונותר עודף סיוע ישיר העומד לזכות הקרן. הגרעון האקטוארי לפני סיוע נכון ליום 31 במרס 2024 עומד על כ-21,083 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2023 סך של כ-22,803 מיליון ש"ח). מרבית השינוי בגרעון זה נובע מהשינוי בווקטור הריביות ומהתשואה שהושגה בפועל מהשקעות הקרן לעומת התשואה החזויה.

ג. כרית ביטחון לקרנות

כאמור בביאור 13 לדוחות הכספיים השנתיים, קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר זכאיות לכרית ביטחון, אשר מעמידה להן המדינה, ואשר נועדה להגן על עמיתיה וגמלאי הקרנות מפני תנודתיות בתשואות חסרות סיכון. אופן חלוקת הסכומים מכרית הביטחון לכל אחת מהקרנות הוותיקות שבהסדר, נעשית כך ששיעור הגרעון ביחס להתחייבויות הפנסיוניות ברוטו, הוא זהה בכל אחת מהקרנות שבהסדר.

בהתאם לאמור בחוק, השווי המתואם ליום 31 במרס 2024 של תקרת כרית הביטחון לכל הקרנות הוותיקות שבהסדר הוא כ-23,986 מיליון ש"ח.

בהתאם לקבוע בסעיף 78טו(ג) לחוק, מחשבים את סכום הכרית באופן הבא:

(א) צבירת העבר- סעיפים קטנים (1) עד (4) קובעים את אופן החישוב של הסכום שהצטבר משנת 2009 ועד מועד המאזן של הגרעון שנוצר בשל הפרש בין ריבית חסרת סיכון לבין ריבית שנתית צמודה למדד של 4% ובגין אותה התקופה.

צבירת העבר מכרית הביטחון, נכון ליום המאזן, עומדת על סך של 15,184 מיליון ש"ח. יצוין כי סכום הניצול מתוך הכרית בפועל לא יעלה על תקרת הכרית לפי האמור בחוק כמצוין לעיל.

(ב) צבירת העתיד- סעיף קטן (5) קובע את אופן החישוב של הסכום שייצבר בגין העתיד, מהשנה שלאחר שנת המאזן ועד מימוש מלוא התחייבויות הקרנות לעמיתיהן.

(ג) סעיף קטן (6) קובע את אופן החישוב של קיזוז הסכומים שיתקבלו במסגרת מימוש כרית הביטחון. נכון למועד המאזן, טרם התקבל סכום כלשהו במסגרת מימוש כרית הביטחון. הסכומים אמורים להתקבל לאחר אזילת נכסי הקרנות וכנגד התשלומים לעמיתים.

ליום 31 במרס 2024, הקרנות מאוזנות, לפני שימוש בכרית הביטחון ולכן לא נרשם בדוחות הכספיים סכום מכרית הביטחון.

ביאור 5: - התחייבויות תלויות ותביעות

בתקופת הדוח חלו עדכונים בחלק מההליכים המשפטיים שנזכרו בביאור מס' 18 לדוחות הכספיים השנתיים, כמפורט להלן:

א. בקשת שלמה הלוי ואברהם חביב לאישור תובענה כנגד מבטחים כתובענה ייצוגית (הוגשה כנגד מבטחים, קיימת השפעה על כלל הקרנות):

ביום 19 במרס, 2024 הגישה המדינה בקשה למתן ארכה להגשת עמדת היועץ המשפטי לממשלה והחלטה שניתנה בה ביום 19 במרס, 2024 לפיה ככל שלא תוגש עמדת היועץ המשפטי עד ה 2 באפריל 2024 תימחק התובענה – בקשת האישור.

בעקבות ההחלטה הגישו המבקשים ביום 19 במרס, 2024 בקשה למתן החלטה בבקשה להסתלקות מתוגמלת אשר הוגשה ביום 16 באוגוסט 2023. וחוזרים על עיקר הנימוקים לאישור הסתלקות מתוגמלת – התועלת שאולי הניבה בקשת האישור.

בית הדין החליט ביום 19 במרס, 2024 בהתייחס לבקשה למתן החלטה בבקשת ההסתלקות המתוגמלת, כי בשים לב למאמצים שהקרנות נאלצו להשקיע בהליך וכאשר הטענה בדבר התרומה האפשרית בתובענה הייצוגית להליך שמתנהל מול כהן עמומה, יהיה קושי לאשר הסתלקות מתוגמלת "ככל שהיועץ לא יבהיר פשר התועלת לעמיתים".

ביום 1 באפריל, 2024 הגישה המדינה בקשה למתן ארכה להגשת עמדת היועץ המשפטי לממשלה, כך שתוגש בתוך 45 ימים ממועד קבלת החלטה, ובית הדין קיבל את הבקשה.

ב. אמיר שגב ואח' נ' מבטחים (הוגשה כנגד כל הקרנות):

סיכומי המבקשים הוגשו. הקרנות הגישו את סיכומיהן בבקשת האישור ובהודעת צד ג' בחודש מרס 2024. במהלך חודש מאי 2024 יוגשו סיכומי רשות המיסים בהודעת צד ג' ובמהלך חודש יולי 2024 יוגשו סיכומי התשובה של המבקשים וסיכומי התשובה של הקרנות בהודעה לצד שלישי.

עובר להגשת סיכומי הקרנות, הן הגישו ביום 26 במרס, 2024 בקשה לצירוף ראיות שאותרו בעניין הדיאלוג שהתקיים בין הקרנות ובין רשות המסים ובעניין פגישה שהתקיימה עם אחד המבקשים ואשתו. בעקבות בקשה זו, המבקשים ביקשו למחוק את הסעיפים בסיכומי הקרנות שהתייחסו לכך, ולאחר תגובות לבקשות, החליט בית המשפט ביום 26 באפריל, 2024 לאפשר למשיבות הגשת הראיות הנוספות ולדחות את הבקשה למחיקת סעיפים מסיכומי המשיבות בהן התייחסו אלו לראיות הנוספות, בצד חיוב הקרנות בהוצאות בשל התנהלותן בהגשת הראיות הנוספות.

ג. ששון עטרי ואברהם גרינפלד נ' מבטחים ואח' (הוגשה כנגד כל הקרנות):

המשא ומתן עם בא כח התובעים לא צלח, נוכח פערים גדולים בין עמדות הצדדים. בנסיבות אלו הקרנות הגישו את סיכומיהן בחודש אפריל 2024 ועת ממתינים לפס"ד.

ד. אליהו אביטל נ' מבטחים, קג"מ ומדינת ישראל:

בשלב זה נמסרה הודעה לבית הדין האזורי, כי הצדדים זקוקים לפרק זמן נוסף לגבש הסכמה ומתן דיווח לבית הדין. מועד הדיווח נדחה לבקשת הצדדים למחצית יוני 2024.

ה. חנה תמרי נ' מבטחים (הוגשה כנגד מבטחים, קג"מ מקפת והדסה):

ביום 14 בפברואר, 2024 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה לפיו נדחתה בקשת האישור. בית הדין קבע, כי פרשנותן של הקרנות את הוראות התקנון האחד מתיישבת עם הוראותיו ועם הרקע הקודם – תקנוני הקרנות והסדר הרציפות הקודם ביניהם. ביום 19 במרס, 2024 הגישו התובעים ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי. טרם נקבעו סדרי שמיעת הערעור.

ו. פנינה ברוט נ' קרנות הפנסיה הוותיקות (הוגשה כנגד כל הקרנות)

בקשה שהגישו הקרנות להורות לבנק להגיש דוגמת מסמך פרישה לא קטוע, נדחתה. בחודש מרס 2024 הוגשה עמדת הממונה על שוק ההון בהליך ובה ניתן מענה לשאלות שהופנו אליו בהחלטת בית הדין לעבודה. עמדת הממונה תומכת בעמדת הקרנות בהליך בסוגיות שהובאו להתייחסותו. ביום 14 במרס, 2024 הורה בית הדין לעבודה על הגשת סיכומים. המבקשת עד 14 ביוני, 2024, הקרנות עד ליום 14 ביולי, 2024, תשובה עד 21 ליולי, 2024.

ז. ריבוע כחול נדל"ן נ' קג"מ, מבטחים, מקפת והדסה (הוגשה כנגד מבטחים, מקפת והדסה)

ישיבת גישור ראשונה התקיימה ביום 30 באפריל, 2024. על הצדדים לשוב ולעדכן את בית המשפט עד ליום 1 ביוני, 2024 על אודות התקדמות הליך הגישור.

ח. צבי קוגן נ' קרן מקפת (הוגשה נגד מקפת)

נקבע, כי שמיעת בקשת האישור וחקירת העדים תתקיים ביום 2 ביוני, 2024.

להערכת הקרן, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה, בגין ההתחייבויות התלויות והתביעות שפורטו לעיל. סכום ההפרשה הכולל מפורט במאזנים.

ביאור 6 - הוצאות הנהלה וכלליות

במסגרת הניהול המשותף של קרנות הפנסיה שבהסדר משולמות חלק מההוצאות במרוכז עבור כל הקרנות. נערכת התחשבות בין הקרנות ונזקפות הוצאות על פי מודל שאושר.

להלן ההרכב	לתקופה של שלושה חודשים	
	שנת 2023	שנת 2024
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שנת 2024
	2023	2024
	מבוקר	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח	
שכר ונלוות	14,682	3,716
עדכון התחייבות להטבות לעובדים	1,115	-
החזקת משרד ותפעוליות שונות	7,956	2,369
מחשוב, נטו	6,255	1,787
	<u>30,008</u>	<u>7,872</u>

ביאור 7 - אירועים והתפתחויות בתקופת הדוח

ביום 7 באוקטובר 2023, החלה מתקפת פתע על מדינת ישראל שהובילה לפתיחת מלחמת "חרבות ברזל" (להלן "המלחמה") אשר עדיין נמשכת בימים אלו. למלחמה שורה של השלכות אשר הובילו להאטה בפעילות העסקית במדינת ישראל, ביניהן גיוס מאסיבי של אנשי מילואים, הגבלות על לימודים במערכת החינוך, סגירת עסקים רבים, תנודות משמעותיות בשוק ההון, במסחר במטבע חוץ, עליה בשיעור האבטלה ועוד.

עם פרוץ המלחמה בוצעו התאמות בתחומי השירות, אבטחת מידע, משאבי אנוש, תפעול, רגולציה וניהול השקעות להבטחת המשך שירות רציף לעמיתים וניהול תיק הנכסים של הקרנות בסביבה כלכלית תנודתית. ההתאמות כללו, בין היתר, הרחבה של יכולת העבודה מהבית על מנת לאפשר עבודה רציפה ולאורך זמן במידה ויידרש, ביצוע התאמות טכנולוגיות בעיקר בתחום הסייבר ואבטחת מידע והיערכות והכנה של דיווחים לשעת חירום על פי הנחיות הרגולטור. בנוסף כאמור לעיל, בוצעה היערכות בתחום השירות להפעלה מחדש של מרכזי השירות בסמוך לאחר תחילת המלחמה, התאמת אתר האינטרנט של החברה למצב המלחמה תוך הצגת מידע רלוונטי בצורה בולטת ביחס לזכויות עמיתים נפגעי פעולות טרור ומלחמה כולל הדגשת הדרכים השונות ליצירת קשר עם החברה ביחס למיצי זכויות עמיתים. כמו כן קיימה החברה פעילויות התנדבותיות במספר ערוצים לתמיכה באזרחים ובלחימה.

החברה מבצעת מעקב יומי אחר התפתחויות בשוק ההון, בחינת ההשפעות האפשריות על תיק הנכסים של החברה וקיום דיונים לקבלת החלטות השקעה. נציין כי העלייה בגירעון הממשלתי והסיכון הגיאוגרפי הביא לכך ששלוש סוכנויות הדירוג המרכזיות: Fitch, S&P, Moody's עדכנו במהלך הרבעון הנסקר, את הערכותיהן לגבי יכולתה של הממשלה לעמוד בחובותיה. שתי סוכנויות הדירוג Moody's ו-S&P, הפחיתו ברמה אחת את דירוג החוב של המשק. Moody's הורידה את דירוג החוב מרמה של "A1" ל-"A2" ו-S&P מ-"AA-" ל-"A+". סוכנות הדירוג Fitch, לא הורידה את רמת הדירוג שהינה "A+", אך הציבה את תחזית הדירוג על "שליילי" שמשמעותה פוטנציאל להפחתה של הדירוג בטווח הבינוני.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, בהתבסס על המידע המצוי בידי החברה, אין השפעה מהותית על תוצאות הפעילות. עם זאת, ככל שתימשך הלחימה, לשינויים בפעילות הכלכלית במשק, להמשך עליית ווקטור הריביות הצמודות ארוכות הטווח ושינויים בשכר הממוצע במשק ככל שיהיו, עשויה להיות השפעה על גובה ההתחייבות הפנסיונית ועל השווי ההוגן של הנכסים. בשלב זה לא ניתן להעריך את היקף ההשפעות העתידיות של המלחמה ככל שתהיינה על זכויות העמיתים ותוצאות הפעילות.